

Lärarhandledning till: Hej Litteraturen! – Antiken

Diskutera vidare

Ett reportage som beskriver den aktuella epoken utifrån nutida företeelser. Vi diskuterar vad som präglade livet, samhället, människorna och i förlängningen också litteraturen då och vad som styr oss idag och hur nutidens litteratur påverkas.

1. Filologen Nikoletta Kanavou säger i programmet att Odysseen handlar om att komma hem men att också stöta på hinder längs vägen. Var har Odysseus varit? Till vilka ska han hem? Kan ni ge något exempel på hinder han stöter på längs vägen? Håller ni med om Kanavous påstående att det kanske är bättre att inte veta vilka hinder man kommer att stöta på i livet, att inte kunna förutse allt? ”Livet ses som ett stort äventyr. Spänningen ligger i att inte veta.” Diskutera!
2. Rebecca Vinterbarn Elg reflekterar i programmet över att två epos som Iliaden och Odysseen kunde hålla ihop hela det grekiska folket. Men vilka var ”folket”? Fick alla vara med? Har vi i Sverige några nationella berättelser som håller ihop vårt samhälle idag? Eller finns det andra företeelser som håller ihop en nation nuförtiden? Isåfall; vilka? Varför då, tror ni? Är alla som bor i Sverige inkluderade i "nationen" Sverige? Diskutera!
3. I programmet visas flera bilder av hur kvinnan beskrevs under antiken, bland annat som djurisk och ociviliserad som måste tämjas och som svagare och mindre intelligent. Vad kan dessa bilder ha berott på? Finns det sådana bilder av kvinnan i dagens litteratur/filmer/tv-serier? Diskutera!

Författaren och du

I det andra reportaget dyker vi ner i ett viktigt författarskap från tidsepoken där vi samtidigt söker likheter med nutida författarskap och fenomen.

1. I början av programmet åker Rebecca Vinterbarn Elg tunnelbana samtidigt som hon reflekterar över spår av antiken idag. Varför inte ta med Homeros på en resa i vår tids Sverige? Vad skulle ni resonera om? Vad skulle Homeros tycka om livet i dagens Sverige? Vad skulle han snappa upp och skriva ett nytt epos om? Vem skulle få vara hjälten? Var Homeros sekreterare och skriv ner hans tankar i form av ett PM, som kortfattat beskriver vilka personer, miljöer och äventyr hans nutida epos skulle innehålla.

Tematiska utflykter

Vi lyfter också fram ett litteraturtema i varje program där olika aspekter från då och nu diskuteras.

1. Kärlek och sexualitet verkar inte nödvändigtvis ha varit sammankopplade i antikens Grekland. Inventera hur litteratur, film och TV-serier framställer det idag; får vi bilden

av att kärlek och sex hör ihop eller är det två separata saker? Skriv en jämförande text där du både tar upp hur det enligt programmet såg ut i Grekland under antiken och hur det speglas i den litteratur och/eller film och/eller TV-serier från idag som du har valt att jämföra med.

2. Mycket av den antika litteraturen vittnar om att sexualiteten var en kraft att räkna med i det grekiska samhället. Skriv ett erotiskt laddat blogginlägg där kärleksmötet äger rum mellan antingen två atenska män, en man och en hustru eller två av de kvinnliga eleverna på Sapphos internat på ön Lesbos.

Läs/titta vidare

- Läs och jämför ”Odysseus´ flotte” (femte sången) i *Odysseen* med ”Uppbrott från nymfen” (kapitel 9) i Eyvind Johnssons *Strändernas svall* från 1946. Hur beskrivs upprottet? Vilka likheter och skillnader hittar du? På vilka sätt skiljer sig/liknar Johnssons text förlagan *Odysseen*?
- Johannes Anyuru låter *Iliaden* fungera som en ram i sin diktsamling *Det är bara gudarna som är nya* och som handlar om livet i förorten på 2000-talet. I diktsamlingen finns en hel del citat från just *Iliaden* med, t ex i delarna ”vi mot dom” och ”alla mot alla”. Jämför dessa citat med dikterna; vad skiljer och förenar livet under det trojanska kriget med livet i förorten? Vad kan ha fått Anyuru att se Troja framför sig när han betraktar sin förort?
- Se filmen *O Brother, Where Art Thou*. Vilka spår från *Odysseen* hittar ni?

Författare: Åsa Sjöwall och Pia Kangas, svensklärare, Rytmus - Musikergymnasiet Stockholm i samarbete med UR.